

Yönetmen: Lütfi Ö. Akad

Senaryo: Lütfi Ö. Akad

Oyuncular: Hülya Koçyiğit (Zelha), Ahmet Mekin (Ferhat), Hülya Şengül (Habibe)
1973/Türkiye/Türkçe/89

Lütfi Akad'ın *Göç Üçlemesi*'nin ikinci filmi olan *Düğün*, Urfa'dan İstanbul'a yeni göç etmiş altı kardeş üzerinden, ilk film *Gelin* (1973)'de olduğu gibi, büyük şehrin ekonomik koşullarına ayak uydurma sancularını ve o süreçte ödenen bedelleri anlatıyor. Hülya Koçyiğit'in canlandığı Zelha ve kardeşleri Halil, İbrahim, Cemile, Habibe ve Yusuf'un hikayesiyle, aslında *Gelin* (1973)'in başladığı noktanın gerisine gideriz. *Gelin* (1973)'de İstanbul'da bir şekilde düzenlerini kurmuş bir ailenin daha fazlasını elde etme mücadelesi anlatılırken, *Düğün* seyirciyi, göç anı ve şehirdeki ilk çabalara götürüyor.

Zelha ve kardeşleri, bozulan ekonomik durum yüzünden İstanbul'a göç etmiş, annelerinin Zelha'nın düğün günü ölmesiyle de, onları Urfa'da tutacak bir sebep kalmamıştır. Bu ölümden sonra annelik rolünü benimsemiş olan Zelha, kardeşleri için nişanlısını bırakmış; kendi geleceğini feda etmiştir. İstanbul'da kurmaya çalıştıkları ilk düzende her kardeş kendine göre bir iş bulur. Gayet uyum içindeki duruşları; daha verimli satış yapabilmek adına İbrahim'in ısrarla istediği üç tekerli arabanın parasını çıkarmak için Cemile'yi memleketlileri olan bir komşunun oğluyla evlendirmek istemeleriyle bozulmaya başlar. Zelha, kardeşini resmen satmalarına itiraz etse de sözünü geçiremez. Film, tam da bu noktada *Gelin* (1973)'de de olduğu gibi dini bir hikaye üzerinden kahramanlarımızın yaşadıklarını yorumlayışımızı yönlendirir. Peygamber Yusuf'un kardeşleri tarafından kuyuya atılması ve köle olarak satılması hikayesini Yusuf'un ağzından dinlettirerek olaylarla paralellik kurmamızı sağlar. Üç tekerlinin gerçekten de para getirdiğini gören Halil ve İbrahim bununla durmayacak, Yusuf'un kendileri işledikleri bir suçu üzerine alıp hapse girmesine göz yumup, yine bir ticaret ilişkisi adına, aslında başkasıyla evlenme hayalleri kuran Habibe'yi de satmaya kalkışacaklardır. Yine, ekonomik değişim ve ilerleme uğruna en zayıftan başlayarak ailenin fertlerini feda etme durumu söz konusudur.

Hülya Koçyiğit'i kısmen irade sahibi, fakat yeteri kadar bedel ödemediğini söylemek mümkün de olmayan ana karakter rolünde izleriz bir kez daha. Kendi hayatından vazgeçmiş, onu ikna etmeye çalışan nişanlısı Ferhat'ı, tüm kardeşlerini kurtarmadan kabul etmeyen Zelha'nın kararları belirler hikayenin gidişatını. Cemile ve Habibe'nin hikayeleri üzerinden de kadının varoluş sorununa dikkat çekecektir yönetmen. Cemile'nin bedeni sadece ağabeylerinin değil, ödenilmiş başlık parasını çıkartması için kendisini çalıştıran kocasının da gelir kaynağı olacaktır. Cemile, yaşının küçüklüğünün de verdiği bir korkuyla itiraz edememiştir bu karara; fakat Habibe'nin kasabın çırağıyla evlenme planı vardır ve kendi adına verilen karara elinden geldiğince tepkisini koyar. Buna rağmen ağabeylerin kayıtsızlığı; Zelha'nın patlamasına sebep olacaktır.

Değişim ve bedelleri çelişkisi üzerine yönetmen oldukça iyimser bir noktada durur; finalde sorunu, göçü gerekli kalmış faktörlere ya da şehirdeki sert ekonomik ilişkilere yüklemeyiz. Halil'i dışlayıp bir olan kardeşlerin sahip olduğu yeni topluluk, çözümün adresidir. Fakat ters bir bakışla, Habibe'nin kasabın çırağıyla evlenmesi de büyük ihtimalle ticari ilişkileri geliştirecek bir anlaşma olacaktır yine, Zelha'nın da buna bir itirazı olmayacaktır. Farkı yaratan nokta ekonomik ilişkilerin düzenlenişinde değil, bu ilişkilerin karşılıklı rıza prensibini bozmadan uygulanmasında gösterilmiştir; ki bu, yönetmenin -daha sonra *Diyet* (1974)'te de devam edecek- sorunsalıdır bu.

FeYZa Nur Safoğlu